

شیوه بازپرداخت تسهیلات ارزی صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی مشخص شد

در راستای اجرای مصوبه سال 98 شورای گفت‌وگو هیات وزیران طی مصوبه‌ای شیوه تسویه اقساط تسهیلات ارزی صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی را تعیین تکلیف کرد.

با همکاری دولت و پیگیری معاونت حقوقی ریاست جمهوری در اجرای مصوبه سال 1398 شورای گفت‌وگو دولت و بخش خصوصی، مصوبه هیات وزیران برای تعیین تکلیف شیوه تسویه اقساط تسهیلات ارزی صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی ابلاغ و بدین ترتیب مشکل این دسته از دریافت کنندگان تسهیلات ارزی برطرف شد.

با ابلاغ مصوبه 8 تیر 1400 هیات وزیران، چگونگی تسویه اقساط تسهیلات ارزی شرکت های صادرکننده خدمات فنی و مهندسی تا پایان سال 1391 تعیین تکلیف شد. براین اساس بانک مرکزی مجاز است مابه التفاوت ریالی نرخ مرجع پایان سال 1391 تا نرخ ارز مربوط بازار ثانویه در روز تسویه اقساط تسهیلات ارزی دریافتی شرکت های صادرکننده خدمات فنی و مهندسی تا پایان سال 1391 را پس از احراز شرایطی از محل حساب مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی های خارجی تامین کند.

در تیرماه سال ۱۳۹۱ ارز مرجع با دستور کمیته ارزی کشور حذف شد و بانک مرکزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت، مسئول اجرای این تصمیم شدند؛ به نحوی که این وزارتخانه باید به اولویت بندی کالاهای وارداتی می پرداخت و بانک مرکزی نیز بخشنامه ارزی را صادر می کرد.

پس از حذف ارز مرجع، تسهیلات گیرندگان با این استدلال که با افزایش قیمت دلار، ارزش دارایی آن ها نیز بیشتر شده و باید تسهیلات ارزی را با نرخ بیشتری بازگردانند، موظف به پرداخت ارز به نرخ مبادله ای و یا آزاد به بانک ها شدند و این تصمیم مشکلاتی را برای تسهیلات گیرندگان ایجاد کرد.

در سال ۱۳۹۴، ماده ۴۶ قانون رفع موانع تولید و آیین نامه اجرایی آن برای حل مشکل این بخش از تسهیلات گیرندگان به تصویب رسید و در این ماده چنین آمد که «به بانک مرکزی اجازه داده می شود از محل حساب مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی های خارجی، تفاوت ریالی ناشی از تعهدات ارزی قطعی با نرخ رسمی ارز تا تاریخ پرداخت مربوط به کالا و خدمات تا پایان سال ۹۱ را پس از رسیدگی به اسناد و حسابرسی دقیق و پس از احراز ورود کالا به کشور و رعایت ضوابط قیمت گذاری و عرضه توسط دریافت کننده تسهیلات تامین کند.»

تسهیلات گیرندگان باور داشتند تصویب این ماده قانونی در حل مشکلات تولیدکنندگان و حل اختلافات موجود میان بانک ها و واردکنندگان راهگشا باشد؛ اما با وجود آنکه به نظر معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی اطلاق لفظ خدمات در ماده ۴۶، قانون را شامل واردات و صادرات اعم از خدمات فنی و مهندسی نیز می کند، مشکلات صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی در مورد بدهی های ارزی که تا پایان سال ۹۱ و قبل از افزایش نرخ ارز قطعی شده بود، حل نشد و اختلاف فاحش نرخ ارز در زمان دریافت تسهیلات ارزی با زمان بازپرداخت تبدیل به یک چالش اساسی برای تسهیلات گیرندگان شد.

این مسئله در نود و یکمین نشست شورای گفت‌وگو دولت و بخش خصوصی مطرح و مقرر شد موضوع توسط معاونت حقوقی ریاست جمهوری و وزارت امور اقتصادی و دارایی پیگیری و مشکل تسهیلات گیرندگان خدمات فنی و مهندسی در قالب ماده 46 قانون رفع موانع تولید برطرف شود. در ادامه نیز اتاق ایران مجدد طی نامه ای در 19 آبان سال گذشته پیشنهادهایی را در خصوص رفع مشکل ارزی شرکت های صادرکننده خدمات فنی و مهندسی برای بررسی و اقدام بعدی به معاونت حقوقی ریاست جمهوری ارسال کرد.

در نهایت با پیگیری های به عمل آمده توسط دبیرخانه شورای گفت‌وگو و با پیشنهاد معاونت حقوقی ریاست جمهوری، هیات وزیران در 8 تیر سال جاری مصوبه ای را بدین شرح تصویب کردند: "بانک مرکزی مجاز است مابه التفاوت ریالی نرخ مرجع پایان سال 1391 تا نرخ ارز مربوط بازار ثانویه در روز تسویه اقساط تسهیلات ارزی دریافتی شرکت های صادرکننده خدمات فنی و مهندسی تا پایان سال 1391 را پس از احراز شرایط زیر از محل حساب مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی های خارجی تامین کند.

حصول اطمینان از کفایت موجودی حساب فوق الذکر براس ایفای تعهدات

حصول اطمینان از اجرای پروژه خدمات فنی و مهندسی در کشور هدف، به وسیله ارائه گواهی اجرای پروژه با تایید وزارت امور خارجه

حصول اطمینان از عدم دریافت تمام یا بخشی از عواید ارزی ناشی از صادرات خدمات فنی و مهندسی به دلیل مشکلات ایجاد شده در کشور هدف با تایید وزارت امور خارجه

حصول اطمینان از عدم امکان ایفای تعهدات ارزی پروژه صادرات خدمات فنی و مهندسی به دلیل تنزل شدید نرخ برابری ارز قرارداد انجام پروژه با نرخ ارز موضوع تسهیلات ارزی دریافتی با تایید بانک مرکزی جمهوری اسلامی

تبصره - منظور از تنزیل شدید در این بند، کاهش بیش از ده درصدی نرخ برابری ارز قرارداد و ارز موضوع تسهیلات است. در این صورت سقف مبلغ ارزی موضوع این بند معادل کسری ناشی از کاهش نرخ برابری ارز قرارداد و تسهیلات خواهد بود."

بنابراین با عنایت به این مصوبه، مشکل پرداخت اقساط تسهیلات ارزی صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی که بدهی آنها تا پایان سال 91 قطعی شده است برطرف می شود و بانک مرکزی مجاز است مابه التفاوت ریالی را پس از احراز شرایط گفته شده از محل حساب مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی های خارجی تامین کند.